

<p>'Bloos' van Marthe Boneschansker. Radovan Dranga</p>

'Bloos' van Marthe Boneschansker. © Radovan Dranga

HET BESTE UIT JONG WERK OP THEATER AAN ZEE

Verhalen vertellen voor gevorderden

Iedere zomer spoelt er met Jong Werk een nieuwe golf aan jong theatertalent aan in Oostende. Wij selecteerden de vier voorstellingen die het meest bleven plakken. De rode draad? De grote verhalen van mensenlevens, generaties en de geschiede-

nis. FILIP TIELENS

1. 'Bloos'

Hoe beleven vrouwen tussen tien en honderd jaar liefde, intimiteit en seksualiteit? De Nederlandse Marthe Boneschansker verzamelde audioge-
tuigenissen van tien vrouwen. Die presenteert ze in een bijzondere vorm:
onder open Oostendse hemel neem je plaats in een vervormd bed, waar een
deken rond je wordt gewikkeld en je via een hoofdtelefoon één verhaal te
horen krijgt.

Zo vertelt een twintiger hoe ze in Afghanistan uitgehuwelijkt werd, hoe ze
daaraan wist te ontsnappen en hoe ze later in Nederland langzaam haar
sekstrauma overwon. In een ander bed hoor je een kranige tachtiger zonder
schroom biechten over het hoge libido van haar overleden man, hoe ze dat
lijdzaam onderging en hoe ze zweeg toen ze in zijn portefeuille een con-
doom aantrof waarmee hij haar wellicht bedroog.

Terwijl je met open mond en gesloten ogen luistert naar hun liefdesge-
schiedenissen, wordt er zachtjes over je wangen en handen gestreeld. Erg
origineel is dat niet, maar het werkt wel. Het zou nog taboedoorbrekender
geweest zijn als Boneschansker ook mannen had laten getuigen over hun
seksuele kwetsbaarheid.

De eerlijke, erotische autobiografieën in *Bloos* verbazen vooral omdat je er niet zo in detail over zou praten met een vriendin, laat staan met je oma.

2. ‘The greatest show on earth’

Van één mens naar de hele (westerse) wereld: theatermakers Louis Janssens en Timo Sterckx draaien er hun hand niet voor om. In hun afstudeervoorstelling aan het Kask brengen zij het boek *Europeana, een zeer korte geschiedenis van de 20ste eeuw* van de Tsjechische auteur Patrik Ourednik (bijna) integraal op scène. Een krachttoer van drieënhalf uur, waarbij je vrij binnen en buiten mag lopen – de geschiedenis rolt toch steeds voort.

Inhoudelijk gaat het over de wereldoorlogen, communisme en fascisme, de jeugdcultuur, de ontvoogding van de vrouw, de ecologische crisis, de cyberexplosie. Vormelijk belichamen de acteurs de dominante machtsstructuren van diezelfde twintigste eeuw. De meeste woorden mag de blanke heteroman Timo Sterckx uitspreken. Pas later (en

veel korter) krijgen ook de blanke actrice, de blanke homoman, de lichtgekleurde actrice en de donkere man met gebroken Nederlands enige spreek-tijd. Het levert een boeiende reflectie op over *white male privilege*, maar leidt nog niet echt tot een alternatief.

Hopelijk begint deze prachtig diverse groep jongeren aan het schrijven van hun eigen geschiedenissen op het toneel, nu ze de vorige eeuw onder de loep heeft genomen.

3. ‘Oliver’

<p>‘The greatest show on earth’. Wannes Cré</p>

‘The greatest show on earth’. © Wannes Cré

Onze favoriet is misschien wel *Oliver*, een monoloog van de immer innemende acteur Florian Myjer, die zijn strepen verdiende bij De Warme Winkel. Hij voert een tien jaar oudere en succesvolle versie van zichzelf op. Die geeft interviews in *De Groene Amsterdammer* over zijn theaterblockbusters, maar ontpopt zich ook steeds meer tot arrogante neoconservatief. Dat uit zich nog het meest in de opvoeding van zijn zoon Oliver. Voor hem is alleen het beste goed genoeg. Florian stuurt Oliver naar een elitaire Britse kostschool, waar ze hem moeten volproppen met kunst, kennis en discipline – precies wat hij voor zichzelf had gewild.

Zo raakt Myjers pleidooi onbedoeld aan de uitspraken van Geert Bourgeois dat ‘de slinger te veel doorgeslagen is naar welbevinden’ en dat we moeten ‘durven excelleren’ in ons onderwijs. Maar Myjer toont meteen ook de keerzijde van de medaille: aan het einde transformeert hij tot zijn zoon Oliver, die kraakt onder zijn afwezige vader en diens loodzware verwachtingen.

Met deze solo tackelt Myjer een belangrijk thema met veel theatrale verbeelding en toont hij zich opnieuw een veelzijdige acteur. Straf spul, dat benieuwd maakt naar een echte avondvullende voorstelling.

4. ‘Short of lying’

De laatste voorstelling in ons lijstje is een soort TED-talk van Luanda Casella. Zij voert een personage op dat verslaafd is aan storytelling en die kennis inzet om clickbait te genereren voor commerciële bedrijven. Genre: *‘Feeling insecure about your body? Here are 8 reasons why eating avocados every day will change the way you think about everything!’*

Als de jury van TAZ geen zonnslag heeft, bekroont ze Casella met de theaterschrijfprijs voor haar gedurfde, gelaagde en originele *lecture performance*.

<p>Florian Myer speelt ‘Oliver’. Bas de Brouwer
</p>

Florian Myer speelt ‘Oliver’. © Bas de Brouwer